

Assessment of Procrastination, Academic Burnout, Academic Performance in Nursing Students

Habib Shareinia ^{1,2}, Seyed Neda Seyed Mohamadi ³, Nilofar Saadati ⁴, Fateme Rezaдост ³, Batol Mohammadian ⁵, Najmeh Ebrahimi ^{6,*}

¹ Faculty Member, Department of Medical-Surgical Nursing, Nursing school, Social Development and Health Promotion Research Centre, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

² PhD Student of Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Tehran University of Medical Sciences, Tehran, Iran

³ BSc, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁴ MSc Student Nursing, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁵ Faculty Member, Department of Operating Room, Nursing school, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁶ Faculty Member, Department of Medical-Surgical and Pediatric Nursing, Nursing school, Social Development and Health Promotion Research Centre, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

Received: 09 Oct 2018

Accepted: 21 Jun 2018

Keywords:

Academic
Procrastination
Nursing Students
Academic Achievement
Burnout

© 2019 Baqiatallah University of
Medical Sciences

Abstract

Introduction: Academic burnout and procrastination as barriers to academic achievement can affect academic performance. Therefore, identification of related factors is necessary. The present study was conducted to determine the procrastination status, academic burnout, academic performance and its related factors in nursing students of Gonabad Nursing Faculty.

Methods: This cross-sectional study was conducted on 159 second to eighth undergraduate nursing students at the Gonabad Nursing Faculty in the first semester of the academic year 2016-2017. Data were gathered using demographic information form and Bruce academic burnout and Solmon and Roth academic burnout questionnaires. Students' academic performance was considered based on the total score. Data analysis was performed using SPSS software.

Results: The mean and standard deviation of students' academic procrastination score were 83.89 (10.71) and 47.72 (8.23) for academic burnout. The average and standard deviation of the total average of students was 16.31 ± 16.1. Independent T-test results showed that there was a significant relationship between gender and academic procrastination (P = 0.04). The result of Pearson correlation test showed that there is a significant correlation between the total score of academic procrastination and the overall score of academic burnout (P < 0.0001).

Conclusions: Based on academic burnout and procrastination among the nursing students and identification of the related factors, nursing education planners should try to reduce the procrastination and burnout of nursing students by implementing appropriate measures.

بررسی وضعیت تعلل ورزی، فرسودگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان پرستاری

حبیب شارعی نیا^{۱،۲}، سیده‌ندا سیدمحمدی^۳، نیلوفر سعادت‌تی^۴، فاطمه رضادوست^۳، بتول محمدیان^۵،
نجمه ابراهیمی^{۶*}

^۱ عضو هیات علمی، گروه پرستاری داخلی جراحی و اطفال، دانشکده پرستاری، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۲ دانشجوی دکتری تخصصی پرستاری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران
^۳ کارشناس پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۴ دانشجو کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۵ عضو هیات علمی، گروه اتاق عمل، دانشکده پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۶ عضو هیات علمی، گروه پرستاری داخلی جراحی و اطفال، دانشکده پرستاری، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران

چکیده

مقدمه: فرسودگی تحصیلی و تعلل ورزی به عنوان موانعی برای پیشرفت تحصیلی می‌توانند بر عملکرد تحصیلی تاثیر گذار باشد. بنابراین شناخت عوامل مرتبط بر آن‌ها ضروری است. لذا این مطالعه با هدف تعیین وضعیت تعلل ورزی، فرسودگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی و عوامل مرتبط با آن‌ها در دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری گناباد انجام شده است.

روش کار: این مطالعه مقطعی بر روی ۱۵۹ دانشجوی ترم دوم تا هشتم کارشناسی پرستاری در دانشکده پرستاری گناباد که در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ مشغول به تحصیل بودند انجام شد. داده‌ها با استفاده از فرم اطلاعات جمعیت شناختی و پرسشنامه‌های فرسودگی تحصیلی بروسو و تعلل ورزی تحصیلی سولومون و راث بلوم گردآوری شد. عملکرد تحصیلی دانشجویان نیز با در نظر گرفتن معدل کل مورد بررسی قرار گرفت. تجزیه و تحلیل داده‌ها با بهره‌گیری از نرم افزار SPSS انجام گرفت.

یافته‌ها: میانگین و انحراف معیار نمره تعلل ورزی تحصیلی دانشجویان (۱۰/۷۱) و فرسودگی تحصیلی آنان (۸/۲۳) بود. میانگین و انحراف معیار معدل کل دانشجویان (۱۶/۳۹) بود. نتایج آزمون تی مستقل نشان داد بین تعلل ورزی تحصیلی با جنس ارتباط آماری معنا داری وجود دارد ($P = 0.04$). نتیجه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین نمره کلی تعلل ورزی تحصیلی و نمره کلی فرسودگی تحصیلی ارتباط معناداری وجود دارد ($P < 0.001$).

نتیجه‌گیری: با توجه به وجود تعلل ورزی و فرسودگی تحصیلی در دانشجویان پرستاری و شناسایی عوامل مرتبط با آنها برنامه ریزان آموزش پرستاری بایستی با اجرای اقدامات مناسب، سعی در کاهش تعلل ورزی و فرسودگی تحصیلی دانشجویان پرستاری داشته باشند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۷/۰۳/۳۱

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۷/۰۷/۱۷

واژگان کلیدی:

تحصیلی
تعلل ورزی
دانشجویان پرستاری
عملکرد تحصیلی
فرسودگی

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله (عج) محفوظ است.

مقدمه

تحصیلی فرآیندی است که با سنجش و اندازه‌گیری، ارزش‌گذاری و قضاوت درباره پیشرفت یادگیرنده در یک دوره زمانی مشخص می‌شود و از این منظر، عملکرد به عنوان یک فرآیند راهبردی تلقی می‌شود که عامل حیاتی و تعیین‌کننده تحقق برنامه‌های جامعه است و چنانچه با دیدگاه فرآیندی و به طور مستمر انجام شود، موجب ارتقاء، اثربخشی و کارایی افراد می‌شود [۳، ۴]. این امر بویژه در دانشجویان پرستاری از اهمیت بالایی برخوردار است چرا که در حرفه آینده آنها دانش کافی،

امروزه مهمترین عامل پیشرفت فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی هر جامعه‌ای امر تعلیم و تربیت است، بیشتر جوامع در تبیین اهداف و اتخاذ روش‌های آموزشی تمام همت خود را در راستای ایجاد زمینه مناسب برای انتقال فرهنگ، شناسایی و توسعه استعدادها و توانایی‌های افراد بکار می‌گیرند [۱]. عملکرد تحصیلی به عنوان هدف عینی و ثمره هر نظام تعلیم و تربیتی، از جمله مواردی است که نظام آموزش و متخصصان آموزش و پرورش توجه ویژه‌ای به آن دارند [۱، ۲] عملکرد

بالایی از استرس را تجربه کرده و در نهایت، دچار فرسودگی می‌شوند [۱۷، ۱۸]. فرسودگی علاوه بر اثرات منفی که در زمان تحصیل دارد دارای تأثیرات بلندمدت دیگری نیز هست، دانشجویانی که در طی تحصیل دچار فرسودگی می‌شوند در آینده کمتر به وظایف شغلی مسلط بوده و تمایل به ترک خدمت بالاتری بعد از اشتغال دارند [۱۸، ۱۹]. با توجه به اهمیت «پیشرفت تحصیلی» که یکی از شاخص‌های موفقیت در فعالیت‌های علمی است و نیز با توجه به پیامدهای منفی فرسودگی تحصیلی و تعلل ورزی، می‌توان با شناسایی عوامل مرتبط با آن‌ها، رویکردی مناسب در جهت برنامه‌ریزی و توسعه و تکامل برنامه‌های آموزشی ایجاد کرد تا به وسیله‌ی آن بتوان بهترین نتایج ممکن را هم برای موسسه آموزشی مورد نظر و هم برای دانشجویان رقم زد [۲۰، ۲۱]. کمبودهایی که در نیروی کار حرفه‌ای و متخصص به خصوص در حیطه علوم پزشکی وجود دارد، بیانگر آن است که جایگاه چنین مطالعاتی در جهت شناخت عوامل موثر بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان و استفاده بهینه از نتایج آن همچنان خالی است [۲۲]. بنابراین با توجه به اهمیت موضوع بر آن شدیم تا مطالعه حاضر را با هدف تعیین وضعیت تعلل ورزی، فرسودگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی در دانشجویان پرستاری دانشکده پرستاری گناباد و عوامل مرتبط با آن را طراحی و اجرا نماییم.

روش کار

در این مطالعه مقطعی که درآبان ماه، در نیمسال اول تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ انجام شد، ۱۸۰ دانشجوی پرستاری مقطع کارشناسی دانشگاه علوم پزشکی گناباد مورد مطالعه قرار گرفتند. نمونه مورد مطالعه که به روش سرشماری انتخاب شده بودند با در نظر گرفتن معیارهای ورود: ۱- تمایل به شرکت در مطالعه ۲- اشتغال به تحصیل دانشجو در ترم ۲ تا ۸ مقطع کارشناسی در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵، وارد مطالعه شدند. همچنین مخدوش بودن یا نقص در تکمیل پرسشنامه‌ها و انصراف از شرکت در مطالعه به عنوان معیار خروج در نظر گرفته شدند. بمنظور جمع‌آوری اطلاعات از فرم اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه فرسودگی تحصیلی و پرسشنامه تعلل ورزی تحصیلی استفاده شد. فرم اطلاعات دموگرافیک شامل سؤالاتی از جمله سن، جنسیت، وضعیت تأهل، وضعیت سکونت، شغل پدر، شغل مادر، سطح سواد والدین، سهمیه قبولی در کنکور، معدل کل، میزان درآمد خانواده، وضعیت بومی بودن و نوع مسکن بود که از نظر روایی محتوا مورد تأیید چند تن از اساتید هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی گناباد قرار گرفت.

پرسشنامه فرسودگی تحصیلی در سال ۱۹۹۷ توسط پرسو و همکاران ساخته شد. پرسشنامه سه حیطه فرسودگی تحصیلی، یعنی خستگی تحصیلی (۵ سؤال: ۱، ۴، ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۰) بی‌علاقگی تحصیلی (۴ سؤال: ۱۴، ۱۱، ۵، ۲) و ناکارآمدی تحصیلی (۶ سؤال: ۱۵، ۱۲، ۹، ۸، ۳) را می‌سنجد. این پرسشنامه ۱۵ سؤالی با روش درجه بندی لیکرت ۵ درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) توسط آزمودنی‌ها درجه بندی شده است. سؤالات خرده‌مقیاس ناکارآمدی که به صورت جملات مثبت مطرح شده‌اند به صورت وارونه یعنی از کاملاً مخالف (۵) تا کاملاً موافق (۱) نمره‌گذاری می‌شوند. سپس مقدار فرسودگی تحصیلی برای آن آزمودنی از طریق جمع نمرات کسب شده در پرسشنامه محاسبه می‌گردد. دامنه نمرات فرسودگی تحصیلی

مهارت بالا و اخلاق حرفه‌ای جایگاه ویژه‌ای داشته و عدم برخورداری از آنها ممکن است از نظر مادی و معنوی برای جامعه هزینه‌های گزافی به همراه داشته باشد. بنابراین بررسی عوامل موثر بر عملکرد تحصیلی اهمیت به‌سزایی دارد. توجه به عوامل خطر در پیشرفت تحصیلی دانشجویان پرستاری و تدارک شیوه‌های مطلوب و کارآمد در جهت حذف عوامل منفی و تقویت عوامل مثبت یکی از وظایف مهم مسئولین دانشگاه‌ها و مربیان رشته پرستاری است [۲]. در مسیر پیشرفت تحصیلی، دو عامل فرسودگی تحصیلی و تعلل ورزی، با افزایش استرس، کاهش کیفیت و کمیت یادگیری و ایجاد پیامدهای منفی در زندگی تحصیلی، به عنوان موانعی برای پیشرفت تحصیلی محسوب می‌شوند [۵، ۶]. برخی از پژوهشگران تعلل ورزی را نقص در خودتنظیمی تعریف کرده‌اند، [۷-۹]. گرچه افرادی که خودتنظیمی بالایی برخوردارند، زمان خود را به خوبی مدیریت می‌کنند [۱۰] اما بررسی‌ها در این زمینه نشان داده‌اند که تعلل ورزی تنها یک مشکل در مدیریت زمان نیست، بلکه فرایند پیچیده‌ای است که شامل مولفه‌های هیجانی، شناختی و رفتاری می‌باشد [۱۱، ۱۲]. تعلل ورزی با توجه به پیچیدگی، مؤلفه‌های شناختی، عاطفی و رفتاری آن نمودهای گوناگونی دارد که عبارتند از: تعلل ورزی عمومی، تعلل ورزی تصمیم‌گیری، تعلل ورزی روان‌رنجورانه، تعلل ورزی وسواس‌گونه و تعلل ورزی تحصیلی که در بین انواع تعلل ورزی‌ها، متداولترین شکل آن، تعلل ورزی تحصیلی است که راث بلوم و سولومون این نوع تعلل ورزی را تمایل غالب و همیشگی فراگیران برای به تعویق انداختن فعالیت‌های تحصیلی تعریف نموده‌اند، که تقریباً همیشه با اضطراب توأم است، نمونه بارز آن به تعویق انداختن مطالعه درس‌ها تا شب امتحان و شتاب ناشی از آن است که گریبانگیر دانش‌آموز یا دانشجو می‌شود [۱۳، ۱۴]. تعلل ورزی گرچه ممکن است همیشه مسئله‌ساز نباشد، اما در اغلب موارد می‌تواند از طریق ممانعت از پیشرفت و عدم دسترسی به اهداف، پیامدهای نامطلوب و جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد [۱۵]. در حال حاضر اهمال‌کاری پدیده‌شایعی در میان دانشجویان است [۱۵] که می‌تواند عملکرد تحصیلی و جریان پیشرفت را تخریب نماید و منجر به فرسودگی تحصیلی شود [۵] یافته‌های مطالعه‌ای نشان داد حدود ۲۴ درصد جامعه دانشجویی دچار اهمال‌کاری بالا و ۳۷ درصد دچار اهمال‌کاری بسیار بالا هستند و اضطراب و افسردگی با اهمال‌کاری رابطه معناداری دارد [۶].

علاوه بر تعلل ورزی، فرسودگی تحصیلی هم یک مشکل جدی و شایع در دانشجویان بوده و به علت رابطه‌ای که با افت تحصیلی، تعهد دانشجویان به دانشگاه، مشارکت در امور علمی و اشتیاق به ادامه تحصیل دارد، یکی از حوزه‌های مهم پژوهشی نظام آموزشی است [۱]. این مشکل حالتی از خستگی ذهنی و هیجانی بوده [۲] و با علائمی چون بی‌اشتیاقی نسبت به مطالب درسی، ناتوانی در ادامه حضور مستمر در کلاس‌های درس، مشارکت نکردن در فعالیت‌های کلاسی، احساس بی‌معنایی در فعالیت‌های درسی و احساس ناتوانی در فراگیری مطالب درسی و در نهایت افت تحصیلی همراه است [۱۶]. فرسودگی عمده‌ترین پیامد اجتناب‌ناپذیر استرس می‌باشد، دانشجویان گروه پرستاری به دلیل ارتباط مداوم با بیمار، مشکلات بیمار و خانواده وی، مواردی همچون ناآشنایی با محیط بالینی، عدم اعتماد به نفس، دوری از خانواده و بررسی‌های منظم بالینی و آموزشی، سطوح

افزار SPSS نسخه ۲۰ و با اجرای روش های آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد و تعداد، درصد) و آمار استنباطی (آزمون های آماری آنووا، تی مستقل و ضریب همبستگی پیرسون) مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. سطح معنی داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد

یافته‌ها

نتایج این پژوهش نشان داد که میانگین سنی افراد مورد پژوهش ۲/۱۵ ± ۲۱/۵۷ سال بود. ۵۴/۷ درصد واحدهای پژوهش مونث بودند. از نظر وضعیت تاهل ۷۶/۱ درصد مجرد، از لحاظ اقتصادی ۸۴/۳ درصد وضعیت اقتصادی متوسط و از لحاظ محل سکونت ۴۵/۳ درصد افراد در خوابگاه سکونت داشتند. همچنین میانگین معدل دانشجویان ۱/۱۶ ± ۱۶/۳۹ بود که در این پژوهش به عنوان عملکرد تحصیلی دانشجویان در نظر گرفته شده است و نیز میانگین معدل ترم قبل آن‌ها ۱/۴۲ ± ۱۶/۸۴ بود (جدول ۱).

در مورد تعیین وضعیت تعلل ورزی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی، یافته ها نشان دادند که (انحراف معیار) میانگین نمره تعلل ورزی تحصیلی در بین دانشجویان (۱۰/۷۱) ۸۳/ ۸۹ که نشان دهنده بالا بودن تعلل ورزی تحصیلی در دانشجویان است. همچنین (انحراف معیار) میانگین نمره فرسودگی تحصیلی (۴۷/۷۲ (۸/۲۳) بوده است که بالاتر از نمره میانگین آن بوده و تا حدودی نشانگر فرسودگی تحصیلی می باشد (جدول ۲).

در رابطه با تعیین عوامل مرتبط با تعلل ورزی تحصیلی، فرسودگی تحصیلی و عملکرد تحصیلی، نتیجه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین نمره کلی پرسشنامه تعلل ورزی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی با سن، معدل کل (عملکرد تحصیلی) و معدل ترم قبل ارتباط آماری معناداری وجود ندارد ($P > 0/05$). نتایج آزمون تی مستقل نشان داد بین تعلل ورزی تحصیلی با جنسیت ارتباط آماری معناداری وجود داشت ($P = 0/04$) در حالی که بین فرسودگی تحصیلی با جنسیت ارتباط آماری معناداری وجود نداشت ($P > 0/05$).

نتایج آزمون آنووا نشان داد که تعلل ورزی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی با وضعیت تاهل، وضعیت اقتصادی، تحصیلات پدر، تحصیلات مادر، محل سکونت و کیفیت رابطه با خانواده ارتباط معناداری نداشت ($P > 0/05$). در حالی که بین فرسودگی تحصیلی با آگاهی نسبت به روش های نوین یادگیری ارتباط آماری معناداری وجود دارد ($P = 0/007$). که آزمون توکی نشان داد بین عدم آگاهی نسبت به روش های نوین یادگیری با فرسودگی تحصیلی ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد (جدول ۳). همچنین نتایج آزمون آنالیز واریانس نشان داد بین ترم تحصیلی دانشجویان با فرسودگی تحصیلی ($P = 0/85$) و تعلل ورزی تحصیلی ($P = 0/22$) ارتباط آماری معناداری وجود نداشت. بعلاوه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین تعلل ورزی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد ($P < 0/0001$) و $P < 0/40$ = r که با افزایش نمره تعلل ورزی نمره فرسودگی نیز افزایش می یابد.

بحث

یافته های این پژوهش نشان داد که میانگین نمره تعلل ورزی تحصیلی در بین دانشجویان، بالا بود. در رابطه با تعلل ورزی، مطالعه کرمی [۲۶] نشان داد که بیش از نیمی از آزمودنی های مورد مطالعه (۶۱ درصد)

دانشجویان از ۱۵ تا ۷۵ با میانگین ۴۵ است، هرچه نمره افراد پایین تر باشد و به سمت ۱۵ سوق کند یعنی این افراد فرسودگی تحصیلی کمتری دارند و هرچه نمره افراد بالاتر باشد (بالاتر از ۴۵) و به سمت ۷۵ سوق کند یعنی افراد فرسودگی تحصیلی بیشتری دارند [۲]. به نقل از قدم پور " نعامی (۱۳۸۸) پایایی این پرسشنامه را با استفاده از روش آلفای کرونباخ برای خستگی تحصیلی ۰/۷۹، بی علائگی تحصیلی ۰/۸۲ و برای ناکارآمدی تحصیلی ۰/۷۵ محاسبه کرده است. نتایج همچنین ضرایب اعتبار این پرسشنامه را به ترتیب ۰/۳۸، ۰/۴۲ و ۰/۴۵ به دست آورده است که در سطح $p < 0/001$ معنادار می باشد" [۴]. در مطالعه حاضر پایایی کل پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۷ محاسبه گردید و از لحاظ روایی محتوا به تایید چند تن از اساتید رسید.

پرسشنامه تعلل ورزی تحصیلی: این مقیاس توسط سولومون و راث بلوم برای بررسی تعلل ورزی تحصیلی در سه حوزه آماده کردن تکالیف، آمادگی برای امتحان و تهیه گزارش نیم سالی، ساخته شده و شامل ۲۷ گویه است [۲۳]. در مقابل هر گویه، طیف چهار نمره ای ای از به ندرت (نمره ۱) تا تقریباً همیشه (نمره ۴) قرار دارد. حداقل نمره ۲۷، حداکثر ۱۰۸ و میانگین ۶۷/۵ می باشد. نمرات بالاتر از میانگین به عنوان تعلل ورزی تحصیلی بالا شناخته می شود. در پژوهشی پایایی مقیاس با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ و برای احراز روایی از روش تحلیل عاملی، استفاده شد که مقدار شاخص KMO برابر با ۰/۸۸ و همچنین، مقدار عددی شاخص X^2 در آزمون کرویت بارتلت برابر با ۲۱۵۸/۳۸۴ بدست آمد که در سطح $0/001$ معنا دار بود که نشانگر کفایت نمونه و متغیرهای انتخاب شده برای انجام تحلیل عاملی می باشد. نتایج این تحلیل عاملی به روش مؤلفه های اصلی، بیانگر وجود یک عامل کلی در پرسشنامه تعلل ورزی بود. همبستگی گویه ها با نمره کل پرسشنامه را مطلوب و معنادار و ضریب پایایی آن را از طریق آلفای کرونباخ برابر با ۰/۹۱ گزارش کرده است [۲۴]. در مطالعه حاضر پایایی کل پرسشنامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ محاسبه گردید و از لحاظ روایی محتوا به تایید چند تن از اساتید رسید.

عملکرد تحصیلی دانشجویان از طریق نمره معدل کل و معدل ترم قبل بررسی شد. حجم نمونه با توجه به داده های مطالعه مشابه [۲۵] و با در نظر گرفتن ضریب اطمینان ۹۵ درصد با مقادیر $P = 0/15$ و $P = 0/05$ ، $d = 196$ نفر محاسبه شد. با توجه به اینکه کل دانشجویان پرستاری ترم ۲ تا ۸ پرستاری ۱۸۰ نفر بودند که به روش سرشماری وارد مطالعه شدند اما ۲۱ دانشجو به علت نقص در تکمیل پرسشنامه از مطالعه حذف شدند.

پس از اخذ معرفی نامه و کد اخلاق در پژوهش (IR.GMU.REC.1395.101) از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گناباد و هماهنگی با مسئولین معاونت آموزشی دانشگاه، پژوهشگران در کلاس درس حضور یافته و پس از ارائه توضیحات لازم در خصوص اهداف و اهمیت پژوهش، پرسشنامه ها و نحوه تکمیل آنها و نیز پس از اخذ رضایتنامه کتبی از آزمودنی ها، پرسشنامه ها را بین آن ها توزیع نمودند. توضیحاتی نیز درباره محرمانه بودن اطلاعات و زمان تحویل پرسشنامه ها به آنان داده شد. در نهایت پرسشنامه ها بعد از اختصاص زمان ۳۰ دقیقه ای برای تکمیل پاسخگویی به سوالات، جمع آوری گردید و پس از کدگذاری وارد کامپیوتر و با نرم

شارعی‌نیا و همکاران

۹۵ درصد دانشجویان در آمریکا شروع و تکمیل تکالیف خود را به تاخیر می‌اندازند و ۷۰ درصد دانشجویان گرفتار اهمال کاری مداوم هستند، همسویی دارد.

دچار اهمال کاری بالا و بسیار بالا می‌باشند که یافته‌های پژوهش حاضر با یافته‌های این پژوهش همخوانی دارد. همچنین یافته‌های پژوهش حاضر در رابطه با تعلل ورزی با پژوهش‌های دیگر [۲۷، ۲۸] که با مطالعه اهمال کاری آکادمیک در محیط دانشگاهی نشان دادند

جدول ۱: مشخصات جمعیت شناختی دانشجویان شرکت کننده در مطالعه

متغیر	تعداد	درصد
جنسیت		
زن	۸۷	۵۴/۷
مرد	۷۲	۴۵/۳
وضعیت تاهل		
مجرد	۱۲۱	۷۶/۱
متاهل	۳۷	۲۳/۳
مطلقه	۱	۰/۶
تحصیلات پدر		
ابتدایی	۲۶	۱۶/۴
راهنمایی	۳۲	۲۰/۸
دیپلم	۵۶	۳۵/۲
دانشگاهی	۴۵	۲۸/۳
تحصیلات مادر		
ابتدایی	۵۷	۳۵/۸
راهنمایی	۳۰	۱۸/۹
دیپلم	۴۲	۲۶/۴
دانشگاهی	۳۰	۱۸/۹
وضعیت اقتصادی		
خوب	۱۲	۷/۵
متوسط	۱۳۴	۸۴/۳
ضعیف	۱۳	۸/۲
محل سکونت		
شخصی	۴۸	۳۰/۲
استیجاری	۳۹	۲۴/۵
خوابگاهی	۷۲	۴۵/۳
کیفیت رابطه با خانواده		
خوب	۱۳۹	۸۷/۴
متوسط	۱۶	۱۰/۱
ضعیف	۴	۲/۵
میزان آگاهی از روش‌های نوین یادگیری		
هیچ	۱۵	۹/۴
کم	۳۹	۲۴/۵
تاحدودی	۸۰	۵۰/۳
زیاد	۲۰	۱۲/۶
خیلی زیاد	۵	۳/۱

جدول ۲: شاخص‌های آماری نمره کلی پرسشنامه تعلل ورزی و فرسودگی تحصیلی در ابعاد مختلف

ابعاد پرسشنامه	میانگین	انحراف معیار
نمره تعلل ورزی تحصیلی		
آماده شدن برای امتحانات	۲۴/۴۱	۳/۹۶
آماده شدن برای تکالیف	۳۴/۶۵	۴/۸۴
آماده شدن برای مقالات	۲۴/۸۶	۳/۶۶
نمره کل	۸۳/۸۹	۱۰/۷۱
نمره فرسودگی تحصیلی		
خستگی تحصیلی	۱۵/۱۱	۵/۱۲
بی‌علاقگی تحصیلی	۱۱/۴۷	۳/۵۳
ناکارآمدی تحصیلی	۲۱/۱۲	۴/۴۴
نمره کل	۴۷/۷۲	۸/۲۳

جدول ۳: همبستگی بین تعلل ورزی تحصیلی و فرسودگی تحصیلی با برخی از مشخصات دموگرافیک دانشجویان

عوامل مرتبط	تعلل ورزی تحصیلی		فرسودگی تحصیلی	
	نتیجه آزمون آنالیز واریانس	(انحراف معیار) میانگین	نتیجه آزمون آنالیز واریانس	(انحراف معیار) میانگین
وضعیت تاهل	$P = 0/99, F = 0/05$		$P = 0/55, F = 0/59$	
مجرد	۸۳/۸۸ (۱۰/۸۲)	۴۸/۰۰ (۸/۸۰)		
متاهل	۸۳/۹۱ (۱۰/۶۶)	۴۶/۶۴ (۶/۰۳)		
مطلقه	۸۵/۰۰ (۰/۰۰)	۵۳/۰۰ (۰/۰۰)		
وضعیت اقتصادی	$P = 0/10, F = 2/31$		$P = 0/27, F = 1/30$	
خوب	۸۲/۵۸ (۷/۵۰)	۴۸/۹۱ (۵/۹۴)		
متوسط	۸۴/۵۸ (۱۱/۰۵)	۴۷/۹۴ (۸/۵۰)		
ضعیف	۷۸/۰۷ (۷/۹۳)	۴۴/۳۰ (۶/۶۰)		
تحصیلات پدر	$P = 0/09, F = 2/04$		$P = 0/72, F = 0/50$	
ابتدایی	۸۴/۸۰ (۱۰/۰۳)	۴۷/۹۲ (۸/۹۷)		
راهنمایی	۸۲/۱۸ (۷/۷۷)	۴۵/۹۶ (۹/۸۰)		
دیپلم	۸۳/۸۹ (۹/۳۳)	۴۸/۲۱ (۶/۵۴)		
دانشگاهی	۸۴/۶۰ (۱۴/۱۶)	۴۸/۲۴ (۸/۵۶)		
تحصیلات مادر	$P = 0/11, F = 2/18$		$P = 0/32, F = 1/13$	
ابتدایی	۸۴/۱۷ (۹/۱۹)	۴۷/۳۶ (۷/۹۱)		
راهنمایی	۸۳/۱۶ (۸/۲۲)	۴۸/۲۳ (۱۰/۱۳)		
دیپلم	۸۲/۰۲ (۱۰/۶۵)	۴۷/۷۶ (۵/۵۰)		
دانشگاهی	۸۶/۷۳ (۱۴/۸۵)	۴۷/۸۳ (۱۰/۰۳)		
محل سکونت	$P = 0/90, F = 0/09$		$P = 0/55, F = 0/60$	
شخصی	۸۴/۱۲ (۱۱/۹۱)	۴۷/۳۷ (۸/۸۸)		
خوابگاه	۸۴/۱۱ (۸/۳۳)	۴۸/۴۷ (۶/۱۵)		
استیجاری	۸۳/۲۳ (۱۳/۱۰)	۴۶/۷۶ (۱۰/۵۳)		
آگاهی نسبت به روش های نوین یادگیری	$P = 0/80, F = 0/40$		$*P = 0/007, F = 3/63$	
هیچ	۸۳/۸۶ (۱۷/۷۰)	۵۲/۶۰ (۹/۵۸)		
کم	۸۵/۶۴ (۷/۷۹)	۴۷/۴۳ (۶/۰۳)		
خوب	۸۳/۱۰ (۱۱/۰۸)	۴۸/۳۳ (۸/۸۷)		
زیاد	۸۳/۳۵ (۸/۵۴)	۴۲/۶۵ (۶/۸۴)		
خیلی زیاد	۸۵/۴۰ (۶/۳۴)	۴۵/۸۰ (۱۰/۰۹)		
کیفیت رابطه با خانواده	$P = 0/06, F = 2/78$		$P = 0/09, F = 2/40$	
خوب	۸۴/۰۹ (۱۰/۵۵)	۴۸/۰۷ (۸/۲۶)		
متوسط	۸۵/۲۵ (۱۰/۶۱)	۴۶/۷۵ (۶/۹۴)		
ضعیف	۷۱/۷۵ (۱۲/۲۵)	۳۹/۲۵ (۸/۸۴)		

*معناداری در سطح ۰/۰۵

بیمارستان که به دلیل ارتباط با زندگی و مرگ که یکی از تنش‌زا ترین محیط‌های کاری است قرار دارند.

در رابطه با عوامل مرتبط با فرسودگی تحصیلی، تعلل ورزی و عملکرد تحصیلی، ارتباط آماری معناداری بین جنسیت با تعلل ورزی تحصیلی و بین روش های نوین یادگیری با فرسودگی تحصیلی مشاهده شد. یافته های این مطالعه مشخص نمود بین معدل و فرسودگی تحصیلی ارتباط آماری معناداری وجود ندارد. که با نتایج برخی از مطالعات [۳۱، ۳۲] مغایرت دارد. این مطالعات نشان دادند که دانشجوی فرسوده دچار احساس درماندگی، تحریک پذیری و نا امیددی شده و نسبت به درس بی علاقه و بی انگیزه می شود و کمتر در فعالیت های کلاسی مشارکت می کند، بنابراین عملکرد تحصیلی ضعیف تری خواهد داشت. ارتباط بین فرسودگی تحصیلی با عملکرد تحصیلی می تواند یک رابطه دو سویه باشد یعنی همان گونه که افزایش معدل می تواند در کاهش فرسودگی مؤثر باشد فرسودگی نیز می تواند زمینه ساز کاهش عملکرد و افت معدل در دانشجویان گردد. در مطالعه حاضر بین سن و وضعیت

میزان شیوع بالای تعلل ورزی دانشجویان و عقب نشینی آن ها از انجام وظایف خود و در نهایت خستگی و فرسودگی آن ها می تواند ناشی از عواملی چون کاهش انگیزه، تشدید استرس آموزشی و محیطی باشد. نتایج نشان داد میانگین نمره فرسودگی تحصیلی دانشجویان بالاتر از نمره میانگین آن بوده و نشانگر فرسودگی تحصیلی می باشد. در مطالعه شریفی فرد و همکاران [۱۷] درصد قابل توجهی از دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی در حد متوسط و شدید بودند که با نتایج این پژوهش همخوانی دارد. مطالعاتی که در زمینه فرسودگی تحصیلی انجام شده شیوع فرسودگی را ۱۰/۳ تا ۷۶/۸ گزارش نموده اند. در مطالعه ای [۲۹] شیوع فرسودگی تحصیلی را در دانشجویان ۴۶ درصد گزارش کرد. در مطالعه ای دیگری [۳۰] مشخص شد ۴۵/۹ درصد دانشجویان دچار فرسودگی تحصیلی هستند. شیوع بالای فرسودگی تحصیلی در دانشجویان می تواند به این دلیل باشد که آموزش و یادگیری تجربه پر استرسی است، دانشجویان رشته های علوم پزشکی علاوه بر استرس آموزش نظری تحت تأثیر استرس های دیگر از جمله حضور در

دانشجویان پرستاری داشته و اقدامات مناسب در این راستا را اجرا نمایند. از جمله محدودیت‌های پژوهش می‌توان به محدود بودن نمونه به دانشجویان پرستاری اشاره نمود لذا توصیه می‌شود این چنین مطالعاتی بر روی جمعیت وسیعتری از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی انجام شده تا ضمن نداشتن محدودیت در تعداد نمونه امکان مقایسه بین رشته‌های مختلف نیز وجود داشته باشد همچنین با توجه به اینکه استفاده از پرسشنامه ممکن است نتواند داده‌های عمیق با توجه به نگرش‌ها و عقاید افراد را فراهم کند. بنابر این پیشنهاد می‌شود مطالعه‌ای به صورت مصاحبه چهره به چهره انجام شود.

سپاسگزاری

این مقاله برگرفته از طرح تحقیقاتی با کد EDC/4/1395 می‌باشد که در تاریخ ۱۳۹۵/۸/۴ تصویب شد، لذا از دانشگاه علوم پزشکی گناباد، معاونت پژوهشی و به خصوص دانشجویان شرکت کننده در پژوهش تشکر و قدردانی میکنیم.

تاییدیه اخلاقی

این طرح پژوهشی، با کد اخلاق در پژوهش (IR.GMU.REC.1395.101) از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گناباد به تصویب رسیده است.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارضی در منافع از طرف نویسندگان گزارش نشده است

منابع مالی

تامین منابع مالی این مقاله بر عهده دانشگاه علوم پزشکی گناباد است.

References

1. Brown SD, Tramayne S, Hoxha D, Telander K, Fan X, Lent RW. Social cognitive predictors of college students' academic performance and persistence: A meta-analytic path analysis. *J Vocat Behav*. 2008;72(3):298-308. doi: 10.1016/j.jvb.2007.09.003
2. Abbasi M, Dargahi S, Mehrabi A. The role of student stressors in predicting procrastination and academic burnout among nursing students. *Iran J Med Educ*. 2015;15:293-303.
3. Emamipour S, Seif A. Examined students thinking style change and its relationship with creativity and achievement. *J Educ Innov*. 2003;2(3):35-57.
4. Ghadampour E, Farhadi A, Naghibeiranvand F. The relationship among academic burnout, academic engagement and performance of students of Lorestan University of Medical Sciences. *Res Med Educ*. 2016;8(2):60-8. doi: 10.18869/acadpub.rme.8.2.60
5. Hafezi F, Ahadi H, Enayati M, Najarian B. [The causal relationship between challenge and hindrance stress, burnout, motivation to learn with performance in Ahwaz Islamic Azad University]. *Knowledge Res Appl Psychol*. 2007;9(32):145-66
6. Hen M, Goroshit M. Academic procrastination, emotional intelligence, academic self-efficacy, and GPA: a comparison between students with and without learning disabilities. *J Learn Disabil*. 2014;47(2):116-24. doi: 10.1177/0022219412439325 pmid: 22442254
7. Ferrari JR. Procrastination as self-regulation failure of performance: effects of cognitive load, self-awareness, and time limits on working best under pressure? *Eur J Pers*. 2001;15(5):391-406. doi: 10.1002/per.413
8. Howell AJ, Watson DC. Procrastination: Associations with achievement goal orientation and learning strategies. *Pers Individ Dif*. 2007;43(1):167-78. doi: 10.1016/j.paid.2006.11.017
9. Wolters CA. Understanding procrastination from a self-regulated learning perspective. *J Educl Psychol*. 2003;95(1):179-87. doi: 10.1037/0022-0663.95.1.179
10. Schunk DH, Pintrich PR, Meece JL. *Motivation in education: Theory, research, and applications*. 3rd ed. USA:2008.
11. Fee RL, Tangney JP. Procrastination: A means of avoiding shame or guilt? *J Soc Behav Pers*. 2000;15(5):167.
12. Popoola Bayode I, editor A study of the relationship between procrastinatory behaviour and academic performance of undergraduate students in a Nigerian University. *African Symposium: An Online Journal of Educational Research Network*. Online J Afr Educ Res; 2005: Citeseer.
13. Golestani Bakht T. Relationship between academic procrastination with meta cognitive beliefs. *Soc Cogn*. 2013;2(3):89-100.
14. Namian S, Hossein Chari M. Explain students academic procrastination based on religious beliefs and locus of control. *Stud Educ Psychol*. 2011;8(4):99-126.
15. Çapan BE. Relationship among perfectionism, academic procrastination and life satisfaction of university students. *Proc Soc Behav Sci*. 2010;5:1665-71.
16. Balkis M. The relationship between academic procrastination and students' burnout. *Hacettepe Üniv Eğitimi Fak Derg*. 2013;28(28-1).
17. Shariffard F, Asayesh H, Nourozi K, Hosseini MA, Taheri Kharameh Z. The relationship between motivation and academic burnout in nursing and paramedical students of Qom university of medical sciences, Iran. *Qom Univ Med Sci J*. 2016;9(12):72-8.

18. Watson R, Deary I, Thompson D, Li G. A study of stress and burnout in nursing students in Hong Kong: a questionnaire survey. *Int J Nurs Stud.* 2008;45(10):1534-42. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2007.11.003 pmid: 18241870
19. Rudman A, Gustavsson JP. Burnout during nursing education predicts lower occupational preparedness and future clinical performance: a longitudinal study. *Int J Nurs Stud.* 2012;49(8):988-1001. doi: 10.1016/j.ijnurstu.2012.03.010 pmid: 22542085
20. Gordon CD, Williams SK, Hudson GA, Stewart J. Factors associated with academic performance of physical therapy students. *West Indian Med J.* 2010;59(2):203-8. pmid: 21275127
21. Peltzer K, Malaka DW, Phaswana N. Sociodemographic factors, religiosity, academic performance, and substance use among first-year university students in South Africa. *Psychol Rep.* 2002;91(1):105-13. doi: 10.2466/pr0.2002.91.1.105 pmid: 12353767
22. Pitt V, Powis D, Levett-Jones T, Hunter S. Factors influencing nursing students' academic and clinical performance and attrition: an integrative literature review. *Nurse Educ Today.* 2012;32(8):903-13. doi: 10.1016/j.nedt.2012.04.011 pmid: 22595612
23. Tukaev SV, Vasheka TV, Dolgova OM. The Relationships between Emotional Burnout and Motivational, Semantic and Communicative Features of Psychology Students. *Proc Soc Behav Sci.* 2013;82:553-6. doi: 10.1016/j.sbspro.2013.06.308
24. Jowkar B, Delavarpour M. The relationship between academic procrastination with achievement goal. *Thought Educ.* 2007;3(4):61-80.
25. Dasht Bozorgi Z. The relationship between Persecution and perfectionism with Academic achievement and Burnout in medical students. *Educ Strateg.* 2016;9(1):34-41.
26. Karami D. Prevalence of procrastination among university students and its relationship with anxiety and depression. *J Clin Psychol.* 2009;4(13):25-34.
27. Ellis A, Knaus WJ. *Overcoming procrastination: or, how to think and act rationally in spite of life's inevitable hassles: Signet;* 1979.
28. Tan CX, Ang RP, Klassen RM, Yeo LS, Wong IYF, Huan VS, et al. Correlates of Academic Procrastination and Students' Grade Goals. *Curr Psychol.* 2008;27(2):135-44. doi: 10.1007/s12144-008-9028-8
29. Kuittinen M, Meriläinen M. The effect of study-related burnout on student perceptions. *J Int Educ Busin.* 2011;4(1):42-62. doi: 10.1108/18363261111170586
30. Dyrbye LN, Thomas MR, Huntington JL, Lawson KL, Novotny PJ, Sloan JA, et al. Personal life events and medical student burnout: a multicenter study. *Acad Med.* 2006;81(4):374-84. pmid: 16565189
31. Maslach C, Jackson SE. The measurement of experienced burnout. *J Organ Behav.* 1981;2(2):99-113. doi: 10.1002/job.4030020205
32. Mikaeeli N, Afroz GA, Gholizadeh L. The relationship of self-concept and academic burnout with academic performance of girl students. *J Sch Psychol.* 2013;1(4):90-103.
33. Akansel N, Tunc GÇ, Ozdemir A, Tugutlu Z. Assessment of burnout levels among working undergraduate nursing students in Turkey: Being a full time employee and student. *Int J Caring Sci.* 2012;5(3):328-34.
34. Galan F, Sanmartin A, Polo J, Giner L. Burnout risk in medical students in Spain using the Maslach Burnout Inventory-Student Survey. *Int Arch Occup Environ Health.* 2011;84(4):453-9. doi: 10.1007/s00420-011-0623-x pmid: 21373879
35. Maslach C, Jackson SE. Burnout in organizational settings. *Appl Soc Psychol Ann.* 1984.
36. Pines AM, Nunes R. the relationship between career and couple burnout: Implications for career and couple counseling. *J Employ Couns.* 2003;40(2):50-64. doi: 10.1002/j.2161-1920.2003.tb00856.x
37. Santen SA, Holt DB, Kemp JD, Hemphill RR. Burnout in medical students: examining the prevalence and associated factors. *South Med J.* 2010;103(8):758-63. doi: 10.1097/SMJ.0b013e3181e6d6d4 pmid: 20622724
38. Oliva Costa EF, Santos AS, Abreu Santos AT, Melo EV, Andrade TM. Burnout Syndrome and associated factors among medical students: a cross-sectional study. *Clinics.* 2012;67(6):573-9. doi: 10.6061/clinics/2012(06)05
39. Uludag O, Yاران H. The effect of burnout on engagement: An empirical study on tourism students. *J Hosp Leisure Sport Tour.* 2010;9(1):13-23. doi: 10.3794/johlste.91.243
40. Yang H-J. Factors affecting student burnout and academic achievement in multiple enrollment programs in Taiwan's technical-vocational colleges. *Int J Educ Dev.* 2004;24(3):283-301. doi: 10.1016/j.ijedudev.2003.12.001
41. Zinali S. Compare perceptions of the learning environment and academic burnout in male and female high school students Grade: Thesis]. Iran, Tehran: Allameh Tabatabai University; 2013.
42. Rostamoghli Z, Mosazade T, Rezazadeh B, Rostamoghli S. The role of procrastination, self-regulation and meta cognitive beliefs in predicting alexitimea and academic burnout in female high school students. *J Sch Psychol.* 2013;2(7):79-96.
43. Zhi-gang Y. The Relationship between Academic Procrastination and Academic Burnout in University Students——The Mediation Effect of Self-efficacy [J]. *J Henan Mech Electr Eng Coll.* 2010;3.